

Mikroliikenneluvan käyttöönotto

KRAKLIK 26.08.2025 § 94
1340/02.05.00.01.01/2025

Mikroliikkumista koskeva laki, liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta on tullut voimaan 1.8.2025. Mikroliikkumista koskeva lainsäädäntö edellyttää, että yhteiskäyttöisten ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa ja 29 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen sekä moottorilla varustettujen polkupyörien ammattimaisen vuokralle tarjoamisen edellytyksenä kunnan hallinnoimalla alueella on, että palveluntarjoajalla on voimassa oleva mikroliikennelupa. Mikroliikenneluvan lupaehtojen noudattamista valvoo se kunta, joka on myöntänyt mikroliikenneluvan palveluntarjoajalle.

Lainsäädäntö määrittelee ehtoja mikroliikennelupahakemuksen sisältöön, luvan myöntämiseen, luvan maksuun, mikroliikenneluvan lupaehtoihin, mikroliikenneluvan peruuttamiseen, luvan muutoksenhakuun ja luvattoman toiminnan rangaistavuuteen. Keskeiset mikroliikennöintiä koskevat lakimuutokset yllämainittujen lisäksi ovat 0,5 promilleraja, vahva suositus käyttää suojakypärää, liikennevirhemaksun määräämisoikeus, 15 vuoden ikäraja mikroliikennevälineiden käyttämiseen, ajon estäminen päihtymyksen vuoksi ja oikeus suorittaa kuljettajalle testi, mikäli epäillään päihtymystä.

Joensuun kaupunki on laatinut mikroliikennelupaehdot toiminnanharjoittajille. Ehdot noudattavat periaatteiltaan aikaisemmin sähköpotkulautoja vuokraaville yrityksille laadittuja ohjeita.

Lupaehdot Joensuussa

Mikroliikenneoperaattoreiden toimintakausi rajoitetaan 2.5. – 31.10. väliselle ajalle muun muassa katujen kunnossapitotoimien vuoksi. Toimintakautta voidaan muuttaa erillisellä ilmoituksella sääolosuhteiden niin vaatiessa. Ajoneuvojen lukumäärää tarkastellaan aina tapauskohtaisesti, riippuen siitä millainen operaattorikanta kaupungissa kullakin hetkellä toimii.

Mikroliikennevälineiden suurin sallittu nopeusrajoitus on Joensuussa 20 km/h. Yöaikaan klo 00-05 suurin sallittu nopeus on koko toiminta-alueella 15 km/h. Kaupunki voi määräyksellään muuttaa nopeusrajoituksia esimerkiksi tapahtumien yhteydessä.

Kaupunki edellyttää edellisestä poiketen, että mikroliikennevälineiden maksiminopeus on aina teknisesti rajoitettu enintään 10 km/h kävelykaduilla, torialueilla sekä Kauppatorin ympärillä Koskikadulla välillä Torikatu – Kirkkokatu.

Liikenteen sujuvuuden, turvallisuuden, esteettömyyden sekä siisteyden turvaamiseksi kaupunki voi määrittää alueita, joihin mikroliikennevälineiden pysäköinti on kokonaan kielletty. Pysäköinti on kiellettyä myös muun muassa silloilla sekä ali- ja ylikulkukäytävissä, vaikka niitä ei ole erikseen merkitty. Toimija on sitouduttava merkitsemään kaupungin asettamat pysäköintikieltoalueet taustajärjestelmäänsä.

Mikroliikennevälineiden siirtäminen väärin pysäköidyltä alueelta on operaattorin vastuulla. Mikäli kaupunki, tai kaupungin urakoitsija joutuu siirtämään laitteita kunnossapitotöiden tieltä, on kaupungilla oikeus veloittaa operaattorilta siirtotyöstä kohtuullinen korvaus.

Operaattorin tulee luovuttaa anonymisoitua dataa kaupungin viranomaiskäyttöön suunnittelun ja liikkumisen palveluiden edistämiseksi. Kaikki käyttäjiin liittyvä henkilökohtainen data pitää suojata ja prosessoida vallitsevan kansallisen ja EU-lainsäädännön mukaisesti. Data tulee toimittaa kaupungille vuosittain toimintakauden päätyttyä, viimeistään 15.12.

Toimijan täytyy sitoutua toimittamaan vähintään seuraavat tiedot: kauden aikana käytössä olleiden mikroliiikennevälineiden määrä, matkamäärät, keskimääräinen matkan pituus, keskimääräinen ajoaika sekä kartalla esitettynä matkojen päättymiskohdat.

Mikroliiikennelupaa haetaan sähköisellä lomakkeella. Hakemus on toimitettava vuosittain ennen kauden aloittamista viimeistään 28.2. Mikroliiikenneluvassa määritellään yleiset ehdot toiminnalle sekä annetaan tarkempia määräyksiä operaattorin ajoneuvokannasta ja toiminta-alueesta. Mikroliiikenneluvasta päättää hakemuksen perusteella kaupungininsinööri.

Mikroliiikennelupaa koskevaan hakemukseen on liitettävä:

- 1) hakijan nimi ja yhteystiedot;
- 2) tieto vuokralle tarjottavien ajoneuvojen laadusta ja ajoneuvojen enimmäismäärästä;
- 3) tieto toiminta-alueesta kunnassa;
- 4) tieto toiminnan alkamisajankohdasta; ja
- 5) lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys palveluntarjoajan valmiuksista huolehtia yhteiskäyttöisten ajoneuvolain 18 e §:n nojalla mikroliiikennelupaan mahdollisesti liitettävien lupaehtojen noudattamisesta.

Mikroliiikennelupahakemuksen käsittelystä ja päätöksenteosta peritään 233 euroa, mikä mukailee muiden asiakasmaksujen hintoja. Hinnassa on otettu huomioon lupahakemuksen tarkastamiseen ja päätöksen valmisteluun käytettävä aika, sekä lisäksi kaupungininsinöörin päätöksestä perittävä taksa. Mikroliiikenneluvan taksa lisätään Kadulta ja yleisiltä alueilta perittävät maksut ja poikkeamat -taksaan ja sitä tarkistetaan vuosittain muiden maksujen yhteydessä.

Toimintakausi 2025

Vuoden 2025 toimintakauden osalta mikroliiikennelupa tulee hakea 30.9.2025 mennessä. Mikäli lupaa ei ole haettu, tulee mikroliiikennevälineet poistaa käytöstä 1.10.2025.

Valmistelijat: yhdyskuntainsinööri Laura Koskela
kaupungininsinööri Tero Toivanen
liikennejärjestelmäinsinööri Rasmus Nousiainen
suunnitteluinsinööri Pekka Korpi-Hyövälti

Kaupunkiympäristöjohtajan muutettu päätösehdotus:

Kaupunkirakennelautakunta päättää

lykätä mikroliiikenneluvan käyttöönottoa enintään 1.1.2026 asti.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.